

Sygn. akt VI U 4441/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Jolanta Bieniaszewska

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 3 grudnia 2013 r., znak (...)

w sprawie Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu

Z. K. prawo do emerytury od dnia (...)

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do

wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu Z. K. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 j.t.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w w/w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż pracował w warunkach szczególnych jako monter urządzeń dźwigowych, na dowód czego wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż ubezpieczony nie przedłożył świadectw pracy potwierdzających wykonywanie pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony Z. K. (ur. dnia (...)) w dniu 1 października 2013 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 1 stycznia 1999 roku w wymiarze 27 lat, 3 miesięcy i 12 dni, w tym żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przez okres, co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony Z. K. w okresach od dnia 2 sierpnia 1971 roku do dnia 25 kwietnia 1973 roku od dnia 25 kwietnia 1975 roku do dnia 1 marca 1989 roku był zatrudniony w Kombinacie (...) w G. (obecnie: (...) Sp. z o.o. w W.) na stanowiskach: stażysty – elektromechanika urządzeń dźwigowych, montera urządzeń dźwigowych, brygadzysty (od 1 kwietnia 1984 r.). W okresie od 26 kwietnia 1973 r. do 8 kwietnia 1975 r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Ubezpieczony od dnia 1 lipca 1995 r. do chwili obecnej jest zatrudniony na stanowisku montera-brygadzysty urządzeń dźwigowych w Przedsiębiorstwie (...) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B..

Zarówno w Kombinacie (...) w G., jak i w Przedsiębiorstwie (...) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. ubezpieczony zajmował się montażem dźwigów w konstrukcjach już istniejących, albo stawianiem konstrukcji i następnie montowaniem w niej dźwigów. Dźwigi montowane były w budynkach mieszkalnych, jak również w zakładach przemysłowych, tj. wszędzie tam gdzie potrzebny był transport pionowy. Praca ta niemal w pełnym wymiarze wykonywana była na wysokościach, stąd od pracowników wymagano aktualnych, przeprowadzanych co dwa lata badań lekarskich, potwierdzających zdolność do pracy na wysokości. Montaż dźwigów i wind odbywał się w szybach w wysokich obiektach. Windy zrobione były z metalu. Również szyny, po których jeździł dźwig i windy były metalowe (stalowe). Wciągarka z liną montowana była zawsze na samej górze. Praca odbywała się na rusztowaniach, w szybach, gdzie montowane były konstrukcje. Pracownicy zaopatrzeni byli w zabezpieczenia w postaci pasów zabezpieczających albo szelek. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w zatrudnieniu, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

- dowód: dokumenty z akt osobowych, świadectwo pracy w szczególnych warunkach (akta rentowe) zeznania powoda (k. 24 i 26 akt), zeznania świadków: T. D. (k. 26 akt), Z. P. (k. 25-26 akt), H. K. (k. 25 akt)

Przedstawione dowody stanowiły podstawę ustalenia powyższego stanu faktycznego, ponieważ nie zawierają sprzeczności, wzajemnie się uzupełniają, tworzą spójną logiczną całość, a ich wiarygodność nie została zakwestionowana przez organ rentowy.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art. 184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 j.t.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43).

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązywania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (art. 184 ust. 2).

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt. 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983 r., które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z w/w artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w okresach: od dnia 2 sierpnia 1971 roku do dnia 25 kwietnia 1973 roku; od dnia 25 kwietnia 1975 roku do dnia 1 marca 1989 roku; od dnia 1 lipca 1995 r. do 31 grudnia 1998 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace montera/montera-brygadzisty urzędzeń dźwigowych tj. wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 32 ust. 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego

pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” w dziale V poz. 5 (prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Co więcej, zaznaczyć należy, iż kwestia uwzględnienia okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej do okresu pracy w warunkach szczególnych została ostatecznie przesądzona w uchwale składu 7 Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 r. o sygn. akt II UZP 6/13 (OSNP 2014/3/42, LEX nr 1385939, Biul. SN 2013/10/24, M.P.Pr. 2014/2/94-101).

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaprezentowany w w/w uchwale pogląd Sądu Najwyższego, wskazując przy tym, iż ubezpieczony zakończył odbywanie zasadniczej służby wojskowej w dniu 8 kwietnia 1975 r. i w 30-dniowym wymaganym terminie powrócił do pracy na poprzednio zajmowanym stanowisku. Przepis art. 108 ust. 1 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 roku nr 44, poz. 220 z późn. zm.) także przewidywał, iż czas odbywania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby podjął on zatrudnienie na tym samym stanowisku, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby (art. 108 ust.1 w brzmieniu ustalonym art. X pkt. 2 lit. c ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku – Przepisy wprowadzające Kodeks Pracy - Dz. U. z 1974 roku Nr 24, poz. 142).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony posiada wymagany łączny ponad 15-letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionych wyżej okresów spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.).

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytur od pierwszego dnia miesiąca w którym złożył on wniosek o to świadczenie (art. 129 ust.1 ustawy emerytalnej).

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego w okolicznościach rozpoznawanej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia przedłożył wprawdzie świadectwa pracy w warunkach szczególnych, które z uwagi na ściśle określone wymogi formalne zostały zakwestionowane przez organ rentowy. Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym, jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Na oryginalne właściwy podpis.